

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pamflet nemškega društva v Celovci.

Iz Koroškega.

II.

Kdor je bral knjižico „Die Kärntner Slovenen“, mora nam pritrditi, da je pisana čisto stvarno, da v njej ni najti nobene psovke. Kako bi tudi drugače? Ali zamorejo mar psovke nadomestiti dokaze? Vse drugače pa protibrošura nemškega društva! Vidi se jej, da je pisana od ljudi, ki se odlikujejo s svojo „superiorno“ nemško omiko. Izmed mnogih psov v tej knjižici omenjamo le te: „obscure Firma“, „Denunciationen“, „Querköpfe“, „Unredlichkeit“, „Bosheit“, „kaum ganz reinliche Schatzkästchen“, „tief bedauerliche Zurückgebliebenheit“, „Verwilderung“, „Unbeholfenheit“, „tolle Wuth“, „Fälschung“, „lügen“, „fälschliche und zweischneidige Behauptung“, „Irreführung“, „dreiste Schreier“. Vidi se, da bi se dr. Knotz mogel v Celovci še kaj naučiti!

Pa preidimo k stvari. Že „motto“, ki je postavljen knjižici na čelo, označuje dobro, kakega duha so ti „pedagogi“. Citira so namreč izrek nekega dr. Thurnwalda, ki se glasi: „Wer sich die Mühe nimmt, mit den slovenischen Bewohnern Kärntens in Verkehr zu treten, der wird die Erfahrung machen, dass der slovenische Bauer die Leistungsfähigkeit einer Schule in den meisten Fällen nach dem Grade taxirt, in welchem die Kinder in derselben die deutsche Sprache erlernen.“ Da bi bil omenjeni dr. Thurnwald kak slaven pedagog, o tem nam nič ni znano, pa če bi prav bil, vendar citat v tej obliki nič ne dokaže, kajti Thurnwald tukaj nič ne pove, da bi bil s tem pedagogičnim načelom zadovoljen, on le pripoveduje, kar je slišal. Koroški „pedagogi“ so se ve da vsi srečni, če slišijo kakega kmeta tako govoriti, ker jim je za ponemčevanje več, kakor za zdravo pedagogiko. Ti „pedagogi“ so prišli v svoji učenosti tako daleč, da pripoznavajo priproste kmete kot pedagogične avtoritete! Kako temno mora biti v njihovih glavah, ako si sami ne upajo zagovarjati svoje šolske metodike in morajo na pomoč klicati priproste kmete, ki morda svoj živ dan šole videli neso! To je ravno tako, kakor bi vojskovodja in general

ustavil prvega kmeta, ki ga na cesti sreča in ga vpraša: „Oče, moja modrost je pri kraju, povejte mi, kako naj vojsko vodim, da zmagam!“

Ker se ves ponemčevalni sistem opira na trditev, da slovenski kmetje sami hočejo nemške šole, in ker tudi ta knjižica pogostem to ponavlja, treba je, da vso to stvar razjasnimo po pravici in resnici.

Potreba nemščine je največ umetno narejena. Najprej so slovenščino siloma izrinili iz uradov in više družbe, vrgli so jo v kot, preganili na kmete; potem pa, ko Slovenec v svojem jeziku nikjer nič ni dosegel, ko je videl, da povsod kraljuje le nemščina, in ko je največ zavoljo tega začel hrepeneti po znanji nemščine, — potem so kazali na kmeta in rekli: „Glejte, Slovenci sami prosijo za nemške šole!“ Naj bi pa ravnopravnost spoštovali in uradovali Slovincem po slovenski, potem slovenski kmet ne bo čutil več potrebe, da bi se nemško učil. Pri zdravih razmerah ne bo mej Slovenci več hrepenenja do nemščine, kakor mej Nemci do slovenščine. Popolnem odstraniti se ne da to hrepenenje po znanji jezika, s katerim se more človek zgovoriti tudi z ljudmi sosednega naroda. Tako se pogosto sliši mej takimi Celovškimi Nemci, ki neso še čisto prevzeti velikonemškega duha: „Ein schönes Geld wollte ich dafür geben, wenn ich windisch könnte!“ Tako se ni čuditi, da se tudi mej Slovenci na meji pogostem sliši beseda: „Vendar je dobro, če človek nemško zna“. Mi tudi nič nemamo proti temu, naj se Slovenci na meji učijo tudi nemško, Nemci pa tudi slovensko! Če se v šoli ne naučijo popolnem, pa nekaj besedij bo vendar ostalo, da se bodo tujega jezika potem v življenji lažje naučili. Kako pa tej potrebi ustrezajo koroški pedagogi? Niti v Celovci, niti v drugih na pol slovenskih mestih, niti v nemških na meji ležečih občinah se ne poučuje niti jedna ura slovenščina. Kar tukaj manjka, to morajo doplačati v obilni meri ubogi Slovenci. Pri teh pa ni zadosti, da bi se poleg slovenščine učili nemščine, ampak slovenščina se čisto izrine in poučuje se samo v nemščini.

Tistih par tednov slovenščine v prvem letu se ne more jemati v račun, to je le prisiljena stvar in pesek v oči; princip pa je ta, da je pouk tudi za slovenske otroke nemšk.

Kolikor tudi so slovenski koroški kmetje izprva tiščali na nemščino, tako urejene šole si vendar neso mislili in želeli, kakor je zdaj.

Ko so jih namreč leta 1870. vprašali: Ali hočete šolo „čisto slovensko“ ali „čisto nemško“ ali „nemško in slovensko“? rekla je samo Jezerska občina, da hoče šolo „čisto slovensko“; kaki dve ali tri občine so bile za „čisto nemško“ šolo, vse druge slovenske občine pa so se izrekle za „slovensko-nemško“ šolo. In kako je deželni šolski svet ustregel njihovi želji? On je rekel in zaukazal: šest tednov slovensko, sedem let in osem mesecev pa nemško; in to šolsko spako je krstil „slovensko-nemška šola“!

Od tega je minulo zdaj že nekaj časa, Slovenci okusili so to „slovensko-nemško“ šolo in so po veliki večini že spoznali, da taka šola nič ne velja. Zdaj ni več res, kar je bilo morda v nekoliki meri res tedaj, ko je bil grof Hohenwart cesarski namestnik v Celovci. Zdaj je že mnogo občin prosilo za slovensko šolo in še več bi jih bilo, ko bi bile videle kaj vspeha. Ko je pa deželni šolski svet vsako tako prošnjo zavrgel, neso druge občine imele več veselja, truditi se zastoj.

Ko je g. prof. Einspiller v deželnem zboru leta 1882. govoril za slovenske šole, dobil je izmed koroških Slovincov 42 zaupnic. To je jasen dokaz, kako ljudstvo zdaj misli. Koroški Velikonemci se ve da ne vidijo in nečejo videti, da se slovenski rod vzbuja tudi na Koroškem, zato sanjajo še zmirom, da so Slovenci teh mislij, kakor leta 1867. za Giskre in Herbsta!

Ravno zdaj se pripravljajo slovenske občine na Koroškem, da bodo na državni zbor poslale mnogo prošenj za slovensko šolo, ker ravno s tem hočejo na laž postaviti brošuro nemškega društva in pokazati, da stojijo zvesto in trdno na strani slovenskih rodoljubov za narodno šolo!

LISTEK.

Rip Van-Winkle.

(Iz W. Irvingove „knjige črtic“ poslovenil Vinko.)

Pri saškem bogu Wodanu,
Po katerem zove Wodanov se dau,
Resnica je zaklad, ki se ga bom
Oklepal zmirom, da napoči dan,
Ko doli v rakev moral bom stopiti.
Cartwright.

Kdor je kedaj potoval po Hudsonu, spominati se mora Kaatskillskih gor; one so stranska veja velikega debela Appalaških planin. Vidijo se daleč na zapadu ob reki, vzdigujoče se do znatne višine in gospodujoče okolici. Vsaka prememba letnega časa, vsaka prememba vremena, celo vsaka dnevna ura naredi kakšno premembo v čarobnih barvah in vse gospodinje od blizu in od daleč imajo jih za dovršen barometer. O lepem in stalnem vremenu zavite so v modrino in bager ter črtajo stroge črte svoje na jasnem večernem nebu. Časih pa, ko je ostala pokrajina brez oblakov, zbero si one okrog svojih vrhov venec sivega sopara, ki se v poslednjih žarkih zahajajočega solca sveti in žari kakor venec slave.

V vznožji teh čarobnih gor je popotnik morda opazil tenak dim, vzdigujoč se iznad vasi, koje lezene strehe gledajo izmed dreves, uprav tam, kjer se modrina višin zliiva s svežim zelenjem bližnje okolice. Vas je majhna, zelo starinska. Osnovalo jo je nekaj hollandskih naseljencev v najstarejši dobi te pokrajine, ravno okolu začetka vladanja dobrega Petra Stuyvesanta (mir mu bodi!) in še pred malo leti stale so tukaj nekatere hiše prvih naselnikov, sezičane iz malih iz Holandije donešenih rumenih opek z mrežami v oknih in spredaj s pročelji, na katerih so sedeli petelini.

V ravno tej vasi in v jednej ravno teh hiš, (katera je, da povemo čisto resnico, bila sila razpala in od mraza zglojena) živel je pred več leti, dokler je bila ta zemlja še pokrajina Velike Britanije, priprost, dobrovoljen človek, Rip Van-Winkle imenovan. Bil je potomec onih Van-Winklov, ki so v viteških časih Petra Stuyvesanta igrali tako bojevito ulogo ter ga spremljali k obleganju Fort-Christine. A on je malo podedoval bojevite nрави svojih dedov. Opazil sem, da je bil priprost dobrovoljec, vrhu tega je bil zvest sosed in pokoren soprog, pod oblastjo svoje žene. Poslednje okolnosti je imel bržkone tudi pripisati svoje mehko bitje, ki ga je ljudem toli omililo; kajti

taki možje, kateri so doma pod oblastjo prepirave žene, so zunaj večidel zelo ubogljivi in mirni. Brez dvojbe se njih nprav v ognjenej peči hišnih težav omehča ter postane gibčna, in jedna propoved izza zapečka je več vredna nego vse propovedi na svetu, da nauči človeka kreposti potrpežljivosti in dolzega trpljenja. Huda žena se more zato v nekem oziru zmatrati za znosljiv blagoslov; in ako je tako, potem je bil Rip Van-Winkle trojno blagoslovljen.

Gotovo je, da je bil miljenec vseh vaških gospodinj, katere so — to je pri lepem spolu večidel običajno — vsakikrat pri domačih preprih stopile na njegovo stran in vselej vso krivdo zvalile na gospo Van-Winklovo, kadar so v svojih večernih blebetanjih govorile o teh razmerah. Tudi vaški otroci so od veselja kričali, kadar se je bližal. Pomagal jim je pri zabavah, delal jim igrače, učil jih spuščati zmaje in kozolce preobračati, ter jim pripovedoval dolge povesti o duhovih, čarovnicah in Indijancih. Kjer koli se je pokazal v vasi, obdajala ga je kopa otrok, obešajoč se mu na škrice, plezajoč mu po hrbtu in brez kazni uganjajoč ž njim razne norčije; in noben pes v vsej sosesčini ni lajal nanj.

(Dalje prih.)

Obrtniško delo po kaznilnicah.

—*— Ni je z lepa v obrtniškem vprašanji točke, ki bi se že tolikanj in tako neprestano bila razgovarjala, kakor obrtniško delo po kaznilnicah. Ne le, da že na tisoče peticij, nabranih v več nego desetletni borbi leži pri vladi in pri državnem zboru, doživeli smo celo hrupnih prizorov pri različnih ljudskih shodih zaradi rečenega vprašanja. Delavci, obrtniki, kupčijske in obrtniške zbornice, mestni in deželni zbori — vsi pečali so se že s to zadevo — a zaman, kakor Sv. Petra skala „ne premaje je niti peklenska moč“!

Ni nam danes namen, razmotrivati vsakovrstnih uzrokov, da so bile toli občne in gotovo tudi opravljene želje produktivnih stanov doslej nevspešne, a prilika se je našla, svetu pokazati z neovrgljivimi številkami, koliko kruha se po kaznilnicah boremu rokodelcu izpred ust jemlje.

Sestavil se je pred kratkim na Dunaji odbor iz različnih rokodelstev, ki namerava z velikansko agitacijo, kakersna je običajna le na Angleškem, pripraviti ogromno peticijo iz vseh prizadetih avstrijskih kronovin, in ta odbor opira svoje zahtevanje na izkaz zadnjega leta, iz katerega je razvidno, koliko dela se je v 20. avstrijskih civilnih kaznilnicah v enem letu izvršilo.

Delali so:

Krojači	332.229	delavnikov.
Črevljarji	214.738	"
Perilarji	287.585	"
Platnarji	169.368	"
Izdelovalci volnine in suknjine	230.596	"
Izdelovalci svilnatih stvari .	17.177	"
Rokovičarji	6.710	"
Gumbarji	111.724	"
Pozamentirovci	30.924	"
Izdelovalci usnjene in brona-		
ste galanterije	36.041	"
Kartonaža	134.426	"
Bukvovezci	100.382	"
Slikarji monogramov	19.797	"
Izdelovalci gumijevih predme-		
tov	25.141	"
Krtačarji	4.124	"
Sodarji	9.305	"
Zlatarji in srebrnarji	40.754	"
Izdelovalci canj in košev . . .	54.403	"
Tesarji	19.937	"
Mizarji	164.447	"
Izdelovalci perja	28.247	"
Izdelovalci nogovic	119.203	"
Vrtarji	25.254	"
Izdelovalci lesene manufakture	45.851	"
Zidarji	50.961	"
Cestni delavci	3.707	"
Kovinarji	10.172	"
Lesni podobarji	20.491	"
Kostni strugarji	5.606	"
Podobarji	23.214	"
Izdelovalci škatelj	9.868	"
Pletiči	25.166	"
Izdelovalci glavnikov	6.579	"
Tapecirarji	3.340	"
Kamnopisci	2.290	"
Urarji	877	"
Kleparji	3.851	"
Pleskarji	1.297	"
Izdelovalci gajzelnikov in pa-		
lic za dežnike	14.501	"
Izdelovalci pozlačenih okvirov	12.553	"

Vsega skupaj tedaj izdelovalo se je privatno obrtniško delo okolu **dva milijona in pol** delavnih dni!

Poleg tega delalo se je državno delo okolu 500.000 delavnikov.

Ne konkurirajo pa samo te kaznilnice z obrtniki, temveč pri deželnih in drugih sodnijah je **58 krajev**, kjer izdeluje obrtniško delo okolu 10.000 kaznencev, nadalje v 15 prisilnih delavnicah blizu 6000 delavcev, ki delajo na leto okolu pol-drugi milijon delavnikov. Vsega skupaj odtegne se tedaj malej obrtniji štiri milijone delavnih dni na leto, in ker se dela z vsemi modernimi tehničnimi pripomočki, celo s parnimi stroji, nanaša vrednost, če se računa poprečno vrednost izdelka jednega dne le po 3 gld., ogromno vsoto dvanajstih milijonov, ki se odtezajo obrtnijski stroki.

Če še pristavimo, da so navedene številke sestavljene pozneje, nego je ministerstvo zaukazalo, da se mora privatno delo po kaznilnicah „nach

Thunlichkeit“ omejiti, se nam ni čuditi, da rokodelstvo peša.

Ker se bode vsled postave iz dne 24. maja 1885 (takozvane beraške postave) morala na novo ustanovljati prisilne delavnice, dobivali bodo dela iska-joči rokodelci dela le v njih, kajti obrtni mojster ga kmalu niti zase ne bode več imel.

Česar rokodelcem ne požrejo kaznilnice, ti-stega polastila se je kupčija in v kratkem zabil se bode zopet žrebelj v krsto rokodelstva, ki je žrtva moderni kupčiji.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. novembra.

Avstrijska delegacija je predvčeraj imela plenarno sejo. Posvetovala se je o vojnem budgetu. Pri tej priliki se je tudi razgovarjalo o potrebi znanja nemščine za podčastnike. Da so tem povodom nekateri nemški liberalci zopet govorili znane fraze, da je v interesu države gojenje nemškega jezika v ljudskejši, ni nič čudnega. Pri tem se ve da pa neso pomislili, da so baš sami sklenili, da v českih srednjih šolah nemščina ni obligatna, samo zategadelj, da se le učencem v nemških srednjih šolah na Českem ni treba učiti nemščine.

Nek Dunajski list trdi, da je izvedel iz prav zanesljivega vira, da je novi **naučni minister** centralist, nasprotnik federalističnih in narodnih teženj ter zmeren liberalce. Ako je to res, tedaj Slovani od njega nemamo nič dobrega pričakovati. Nadejamo se pa, da je to samo želja dotičnega lista.

Hrvatje v **Dalmaciji** bi radi, da bi se namestništvo preselilo v Splet. V Zadru ima italijanska stranka preveč upliva. Splet ima pa tudi več prebivalcev in se hitreje razvija, kakor Zader, tedaj bi se spodobilo, da bi se tja preselili višji deželni uradi. — Namestnik je neki zopet zbolel.

Pravosodni minister baron Pražak je zaukazal dalmatinskim sodiščem, da imajo s **bosenskimi in hercegovskimi** sodišči občeovati v hrvaščini, kajti poslednja sodišča ne umejo italijanščine. Tudi italijanski odloki morajo se prestaviti v hrvaščino, ako jih morajo izvrševati bosenska ali hercegovska sodišča.

Vnanje države.

Na **konferenci** je nekda predlagal turški minister vnanjih zadev, da se status quo ante vzame za podlago posvetovanjem. Cesarske vlasti in Italija bile so s Turčijo jednaci misli. Anglija in Francija sta se pa izrazili, da se delokrog konference ne sme tako omejiti, če tudi nazadnje lahko sklene status quo ante. Kakor se misli, za sedaj konferenca ne bode sklenila drugčega, kakor da se pošlje evropska komisija v Vzhodno Rumelijo, ki naj se pouči o tamošnjih razmerah. Turčija bi rada, da bi se za Vzhodno Rumelijo imenoval provizoričen generalni guverner. Anglija ne bode privolila v nikako protibolgarsko politiko pred volitvami. Ako pa zmaga Salisbury pri volitvah, potem se pa ne bode branila priznati status quo ante. Sicer je pa baje nekaj več upanja, da se ohrani mir. Nemški veleposlanik knez Radowitz skuša sprijazniti ruske in angleške nazore. Kakor se govori, ne brez uspeha. Rusija je baje že nekoliko pripravljena od-jenjati. Nam se to pač neverjetno zdi, če pomislimo, kako odločnost je ravnokar pokazal car.

Bolgarski knez je neki trdno sklenil, upirati se vsakemu poskusu ustanoviti status quo ante. Angleški agent ga baje nagovarja k upor. Proti Srbiji so Bolgari zaprli mejo. Napravili so več utrdb. Čete so dobro oblečene, a baje slabo z živem preskrbljene. Nekaj bolgarskih vojakov je pobegnilo v Srbijo. Četam zapovedujejo većinoma mladi častniki. — Po vsej Bolgariji in Vzhodni Rumeliji je narod še vedno jako nautušen za združenje, ali vedno bolj prihaja do spoznanja, da se zjedinenje brez ruske podpore ne bode dalo doseči. Zategadelj je lahko mogoče, da bode bolgarski narod privolil v željo Rusije, da se knez odstavi, ako bo le Rusija potem dovolila združenje.

Sreberno poroko **črnogorskega** kneza Nikite in kneginje Milane so na Cetinji slovesno praznovali. Došlo je tudi mnogo častitk od visokih oseb mej njimi od ruskega carja.

Ker prejšnja **francoska** ministra kmetijstva in trgovine nesta bila več voljena, sta odstopila. Novim kmetijskim ministrom je imenovan Gomet, bivši sodnijski uradnik v Rimu. Po svojem mišljenju pripada Gomet k oportunistom, pa je bil vendar nasprotnik tonkinške politike. Hvalijo ga, da je dober pravnik. Novi trgovski minister Dautresne je radi-kalec. V zbornici bil je že večkrat poročevalec o trgovskih in finančnih zadevah. Izobrazil se je na „ecole polytechnique“ in bil je v svojih mladih letih tudi skladatelj.

Angleški ministerski predsednik Salisbury govoril je predvčeraj na banketu v Guidhall-u. Rekel je, da so težave zaradi urejenja afganske meje že poravnane. On tedaj sedaj lahko ponavlja besede Beaconsfieldove, da je v Aziji za Rusijo in Anglijo dovolj prostora. Vojna proti Birmi bode odprla pote trgovini in civilizaciji. Vlada postopa pri tem v popolnem sporazumljenju s Kitajem. V Egiptu se bode

čez nekaj let ustanovil najlepši red in blagostanje. V Bolgariji Anglija nema nobenega direktnega interesa, zategadelj tudi ni treba, da bi Anglija tam s silo posredovala. Združenja ne zavirajo toliko velevlasti, kolikor Srbska in Grška s svojim zahtevanjem, da se morata povekšati. Salisbury misli, da nobena politična zgradba se ne more vzdržati, ako je ustanovljena proti volji naroda. Ako se sedaj zjedinenje ne prizna, se bodo pa Bolgari, Grki in Srbi zjediniili proti Turčiji, kar bi bilo še nevarnejše. On se nadeja da bodo velevlasti že našle kako rešitev, ki bode zadovoljila balkanske narodnosti, a se ne bode dotikala celokupnosti Turčije.

Dopisi.

Iz Gorice 9. novembra. A glede drugzega pouka odrekam Vam vso kompetenco. Tako slove zadnji izrek nadaljevanja članka „iz učiteljskih krogov“ v Vašem cenjenem listu od 4. t. m. — O resnici navedenega izreka smo vsi, ki smo v katerej koli dotiki z današnjo šolo na „Goriškem“ popolnem uverjeni. Častiti dopisnik! Jaz trdim še več. Ne samo Vi, ampak malo-ne vsi šolniki naši odrékajo — razven glede pouka v veronauku duhovnom vso kompetenco v šoli; neduhovnom priznavajo pa k večemu — še to seveda bolj na tihem — kompetenco plačevanja in kompetenco molčanja. A često jo tudi pogode. Ekletanten dokaz temu so novo-dozidane šole na Vipavskem, v Sv. Križi, v Ajdovščini in v Šempasu. Dotični vč. gg. župniki, kot udje krajnih šolskih svetov ugovarjali so — kakor govore — razven veleč. župnika Kriškega, kateremu ni bilo — vsaj tako so se meseca aprila pri Rebku na Goričicah pomenkovali — še toliko kompetence priznalo, da bi ga povabili k seji, v kateri se je imelo razpravljati vprašanje, kje da bi se šola zidala — kolikor toliko v dotičnih sejah proti izboru sedanjih prostorišč, ali načinu „gradnje“. Ajdovski krajni šolski svet, kakor tudi občina je pa prosila okrajni šolski svet v Gorici, da bi se načrt njih šole preinačil. Prvih ugovori bili so seveda v manjini in neso obveljali. Ajdovščini so pa prošnjo odbili obrazlagajoč, da hočejo ondu izvesti odredbo ministerjalno, ki zahteva, da naj ima vsaka šola, ako je le možno po dva uhoda, jednega za deklice. No! Dobro! A pogledimo delo — ne dela — naše šolniške kompetence! Dan danes je vse možno in možno je tudi, da se danes tu ali tam osnuje odbor, kateremu bode nalog izumiti način, po katerem bi se vse tri novo dozidane šole dale prenesti z njih okolnimi zemljišči in zidanimi vred v kako svetovno permanentno razstavo, da bi se tako intelektualni njih graditelji ovekovečili. Brez šale! Križka šola je „unicum“ v celej širnej Avstriji, je prava pravcata pedagoška goropadnost, smeščen v graščinske razvaline, prikladnejša za blaznilnico nego učilnico. Pri gradnji Ajdovske šole se je namišljena ministerjalna naredba jako „originalno“ tolmačila. V šolo vodita v istini dva uhoda ali predstranišče je le jedno, kar prav za prav vzvišeni namen ministerjalne odredbe osmeši. — O Šempaški šoli, tej vzbuditeljici vsih dosedanjih šol. preprirov po novinah, samo omenim, da, niti srednjega veka pedagoga, ki so psalter za začetnico imeli in deco učili „latinski“ čitati — niti pedagogi toli razupitega, denarno siromašnega, polu-preteklega časa, ki so bili še pod duhovno oblastjo, ne bi toli gospodarsko-pedagoško nespametnega učinili, ter — rekel bi — na sojenicah (Pfahlbauten) v močvirji pod cesto šolo gradili, mesto na sposobnejem prostorišči. **Gospoda! Pogodili ste jo!**

Neduhovnikom na tihem od naših šolnikov priznано kompetenco v šolskih stvareh, kompetenco plačevanja in kompetenco molčanja izvajam pa iz odgovora — katerega sem nedavno temu slišal — g. okr. šol. nadzornika na ugovor vč. g. župnika Šempaškega. Ta ugovarja prvemu, da bodo šolski prostori v Šempasu premajhni radi brzega naraščaja, in da po 20 letih se bode morala nova šola zidati. Na to je bil prav „markanten“ odgovor. „Dosti se mu je odgovorilo, da bode šola potrebna teh 20 let zadostovala. potem bodo že za drugo skrbeli.“ Naj-ponižnejši poklon gospod! Mi smo dakle po tem takem obsojeni na vedno plačevanje. Dosedaj stočemo pod bremenom ogromnih šolskih doklad in kmalu obnemoremo. Našim mlajšim se pa tudi nič boljega ne obeta iz Vašega odgovora. — Šole se ne zidajo za 20, ampak za 50, za 100 in več let! Evo ti kompetenca plačevanja! — H „kompetenci“ molča-

*) In o vsem tem 8 svetovnem čudeži vladala je do danes grobna tišina po vseh kotih!!

Dostavek uredništva.

nja pa to! V Križi na primer imajo redno učiteljico gospico J. in učiteljico — ne bodi je treba — ročnih del. Pravim, ne bodi je treba, ker drugod ono službo redne učiteljice opravljajo. V Križi pa tega ni! Čemu ne? Glede tega priznavajo meni in drugim samo kompetenco molčanja in zato molčimo. Ker pa moramo vsi k temu molčati, naj govori podčavenska govorica: Ona ročnih del učiteljica je nečakinja g. okr. nadzorniku, s sto službo bi lep prihod, katerega bi drugod zastoj iskala, izgubila. Ker je temu tako, je merodajnik v Križi in ud okr. šol. sveta v Gorici vse to spregledal. Temu v zahvalo se je pa pri izboru šol. prostorišča glasovalo za nekoliko — ne vseh — grajščinskih razvalin, ki so onemu merodajniku pripadale in za katere se je izdalo okoli 800 gld. Iz doslednosti in drže se prislovice in načela, roka roko umije — tako umije v Šempasu — prezrli so tu vsaki drugi svet in so za prostorišče šole posegli po blatu — svetu podnudnika, uglednika in — kakor hočejo tudi uda okr. šolskega sveta v Gorici. Per Diana! Magno mi, magna ti, magnemo tutti! Tako umovanje „Šempascev“ misli je bojda dopisnik iz Šempasa v „Edinosti“ od dne 29. avgusta t. l. malo potlačiti. A kako? Hvalisajoč sedanjo in šibajoč po nekdanji polu-pretekli šoli. Bilo je to pravi pesek v oči stranemu in neukomu ljudstvu, a ne Šempascem. Potlačil je pa tudi dopis najbrže dopisnika samega. Živila kompetenca plačevanja! Živila kompetenca molčanja!

Iz Vipave 9. novembra. [Izvirni dopis.] V očigled bližajoči se volitvi novega župana v Vipavskem trgu, dovolite nam gospod urednik, da spregovorimo resno besedo rodoljubom Vipavskim. Imenovali ne bomo nobenega imena, nobene stranke — oni, katerih se tiče, nas bodo že umeli.

Prvo volitev sedanjega župana pobijali smo odločno, z osobno agitacijo in po naših javnih glasilih, dasiravno nam je bil mož, in je tudi še danes, osobno jako simpatičen in ima vse potrebne lastnosti za ta častni posel, kakor malokdo drugi. Protivili smo se njega izvolitvi radi tega, ker se je pobratil z ljudmi, katerim z našega narodnega stališča ne moremo in ne smemo biti prijazni. To so ljudje, ki neso naše krvi, brezznačajni, časti in gospodoželjni do skrajnosti, intrigantni in lokavi. Je-li mogoče v družbi takih ljudi vzajemno in bratsko delavati? Ne, in stokrat ne! Tudi gospod župan se je tega kmalu prepričal in danes bode sam gotovo brez ovinkov priznal, da smo imeli mi prav. Kdo se ne spominja nesrečnih dni leta 1873 in ljutih bojov, ki so se takrat vojevali, a ne znabiti z našimi narodnimi protivniki, ne ne, mej sabo smo se, narodni dve društvi sta se dajali, rodoljub je rodoljuba črtil iz vse svoje duše oče je bil zagrižen protivnik svojega lastnega sina. Še celo pokojni, blagi dekan ujel se je v zvito nastavljen mrežo. Žalostna posledica tega sramotnega boja bil je propad poprej obče priljubljenega telovadnega društva, katero si je pridobilo nevenljive zasluge za povzdigo socialnega življenja v našem trgu, kakor tudi za probujo narodne zavesti v celi Vipavski dolini.

Vsi stebri socialnega življenja porušili so se na tla in na njihovih razvalinah imeli ste svoje orgije lokavosti in brezznačajnosti. In zakaj vse to? So-li bile kake načelne difference mej rodoljubi Vipavskimi? Ne! Osobe katere smo prej omenjali so s satansko zlobnostjo sejale seme razpore, dobro vedoč, da njim je le v kalni vodi mogoče uspešno ribariti. In žal, seme to je šlo bujno v klasje. Nezaupnost je rastle in ž njo mejsebojna mržnja in le tako je bilo mogoče, da so se ti elementi urili v važne, prevažne institucije, kakor je — krajni šolski svet. Ni-li sramotno za narodno Vipavo, da v krajnem šolskem svetu zapovedujejo Italijani?

Nasledke teh bojov čutimo še danes živo v kosteh, kar nam jasno pričajo sramotni dogodki pri dijaški veselici.

In glejte Vipavci tudi sedaj bodo ti ljudje izvestno pričeli svoje maločastno delo. Za Boga ne slušajte jih! Izbacnite jih s kurulskih stolov, na katere so se nezasluženo usedli. Dva kandidata se imenujeta, oba častivredna možaka. Sporazumiti se na lepem, pozabite osobne mržnje, združite se, da bode jedenkrat, konec gospodarstva tujcev, ki neso prijatelji naroda našega, in tudi ne Vaši osobni prijatelji — vsaj odkritosrčni ne. Zavrnite zlobne intrigante v ozadje, da jim ne bode več mogoče s svojim zlodejnim uplivom rušiti blagi mir v prekrasni naši Vipavi.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 10. novembra.

Predseduje župan g. P. Grasselli. Navzočih 24 odbornikov. Overovateljema zapisnika imenujeta se odbornika dr. Papež in dr. I. Tavčar. Župan naznani, da je v imendan presvetlega cesarja čestital istemu po sl. deželnem [predsedništvu in je Nj. Veličastvo blagovolilo zahvaliti se najblagovoljніше. Mestni zbor vsprejme naznani stoječ z živahnim odobravanjem.

Tudi vladika Josip Jurij Strossmayer, častni meščan Ljubljanski, kateremu je povodom 70 letnice čestital župan Ljubljanski v imenu mestnega zastopa v lastnoročnem pismu, zahvalil se je na tej častitki, kar zbor z velikim veseljem na znanje vzame.

G. Fran Žužek odpovedal se je iz uradnih in družbinskih vzrokov mestnemu odborništvu, kar g. župan skupščini naznani.

Podžupan Vaso Petričič nasvetuje, da se izreče bivšemu odborniku g. Fr. Žužku za izvrstno delovanje pismena zahvala mestnega zbora.

Odbornik Hribar naglašja neumorno delovanje gosp. Frana Žužka posebno v vodovodnem odseku, katerega najdelavnejši član je bil g. Žužek in nasvetuje, da se v dotično pismo g. župana vsprejme še posebna zahvala v tej zadevi. Jednoglasno z odobravanjem vsprejeto.

V imenu pravnega odseka poroča odbornik Ravnihar o Marije Jalenove ulogi glede poprave ograje poleg njenega dvorišča na Resljevi cesti. Gospa Jalen, katera je prej trdila, da ima mesto nalog popravljati zid, prosi zdaj le nekoliko podpore za popravo. Odsek predlaga, naj se naroči magistratu, da se zid pri prvi priliki podere.

Odbornik Pakič predlaga, naj se pusti zid gospe Jalenovi, kar podpira tudi Valentinčič, čemur se pa protivi dr. Tavčar. Pri glasovanji obvelja odsekov predlog.

Dr. vitez Bleiweis Trsteniški poroča v imenu klavničnega ravnateljstva in nasvetuje, da se varščina za teleta zviša od 50 kr. na jeden goldinar in da se uvede in določi klavnina za konje po jeden goldinar. Mesarji od volov, krav in bikov plačujejo 2 gld. klavnine, a konjski mesar nema tako pravnega prostora in vprašanje je, bode li občinstvo imelo posebno slast za konjsko meso. Zato se je začasno klavnina stavila nižje.

Odbornik Gogola nasvetuje, naj bi bila klavnina za konje 2 gld., ker se ne plačuje nič užitinskega davka od njih, dr. Tavčar pa misli, da je konjska mesarija za zdaj jako prekerna obrt. Če bode obstala se klavnina še vedno lahko poviša. Pri glasovanji obvelja predlog odsekov.

Podžupan Vaso Petričič, poroča v imenu finančnega odseka o ponudbi „Wiener Lombard und Escomptbank“, glede izplačevanja srečk Ljubljanskega mestnega posojila. Društvu Real-Creditbank“ bilo je izplačevanje dobitkov na Dunaji zagotovljeno. Ker je pa ta banka likvidovala, se lahko prihrani vsako leto na odstotkih 120 do 150 gld., torej predlaga finančni odsek: naj mestni odbor sklene, da se izplačevanje dobitkov ne izroči nobeni banki in da se dobitki izplačujejo le pri mestni blagajnici v Ljubljani. Obvelja.

Podžupan Vaso Petričič poroča v imenu finančnega s stavbenim združenega odseka o gradnji nove vojašnice in nasvetuje:

1. da se zida nova normalna vojašnica, za 3 batalijone in štab na podlagi po mestnem magistratu predloženega stavbenega načrta s proračunjenimi troški 465.422 gld. 70 kr. na zemljišči v ta namen nakupljenem, ako deželni zbor kranjski privoli v povečanje svojega, z dopisom slavno istega z dne 3. oktobra 1882. obljubljenega povšalnega doplačila vojaške odškodnine v znesku 3700 gld. na 6000 gld. za čas, ko traja doplačilo vojaške odškodnine (namreč 25 let.)

2. naj se zaukaže magistratu, da brez zamude stopi v dogovor z dež. odborom v zmislu ad 1. omenjenega sklepa,

3. naj se slav magistratu zaukaže, da ako slavni deželni zbor kranjski povekša svoje doplačilo na 6000 gld. v zmislu od 1. storjenega sklepa, takoj razpiše ponudbeno obravnavo za zgradbo omenjene vojašnice, tako, da bode mogoče dela do konca januarja 1886 l. oddati in da se sploh v tej zadevi potrebno ukrene.

Predlogi se jednoglasno brez razgovora vsprejmo.

(Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Josip pl. Ducar, praktikant pri deželni sodnji v Ljubljani imenovan je avskultantom za Štajerskem.

— (G. Matija Murko) bode v kratkem na Dunajskem vseučilišči promoviran za doktorja filozofije, in sicer bode promocija sub auspiciis imperatoris, torej posebno slovesna.

— (Umrli) je včeraj v blaznici na Studenci g. Josip Oblak, bivši notarski koncipijent. Ranjki bil je, ko mu duh še ni bil omračen, izvrsten rodoljub in jako priljubljen v vseh narodnih, posebno pa kot izboren pevec v pevskih krogih ter je gmotno podpiral vse domače zavode. Bodi me zemljica lahka in trajen spomin!

— (Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ v Ljubljani.) Pred nedavnim časom nam je bila prijetna dolžnost, pohvalno omenjati marljivega truda, s katerim se dosledno zanimala narodno učiteljstvo za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani. Nehvaležno bi bilo od nas ničesar omenjati o enakem zanimanju narodnega trgovstva. V oskrbi narodnih trgovcev in njihovih pomočnikov je že 49 knjižic, 40 krajcarskih in 9 desetkrajcarskih. Ni li to jasen dokaz živega zanimanja, vreden, da se ga spominjamo s toplo zahvalo. Razposlanih je sedaj blizu 400 knjižic, razprodanih 18 krajcarskih. Pretečeni teden vrnila se nam je namreč 16 knjižica pod št. 246 (poverjenik g. E. L. v drugič), 17. pod št. 175 (poverjenik g. dr. V. G.), 18. pod št. 279 (poverjenik g. R. K. v drugič), vse tri iz Ljubljane. Razen tega so poslali nekateri gg. poverjeniki nekaj manjših svot. Njihova imena in številke dotičnih knjižic objavimo, ko dopišljejo še ostale svote s knjižicami vred. Lepa hvala vsem! (Denar in oglasila pošiljati je gosp. dr. Josipu Staretu blagajniku „Narodnega Doma“ v Ljubljani.)

— (Za Gorenjce), po povodnji poškodovane, nabralo se je doslej v Ljubljani 757 gold. 50 kr.

— (Afêro) mestnega učitelja g. J. Ciperla in ljudskega učitelja g. F. Zwirna obravnavalo je, kakor sem to iz gotovega vira izvedel, tudi vojaško sodišče v častnih zadevah, ker sta imenovana tudi poročnika brambovcev. Zwirnu, ki je našega rojaka in pisatelja Ciperla pred kazensko sodnijo pozval in je pri obravnavi g. Ciperle bil obsojen na 10 gld., godilo se je pred vojaškim sodiščem zelo slabo. Predbacivalo se mu je, da je v vsakem oziru proti svojemu pajdašu g. Ciperlu nepravilno in nečastno ravnal, vsled česar bil je obsojen na izgubo častništva. Zwirna je torej zadela zaslužena kazen in morda bode ta v Zibiki pri Šmariji rojen Tevton v poznih časih se spominjal, da tudi na Dunaji ne gre lehkomišelnio napadati Slovenstva in potem pred sodnijo iskati maščevanja za zaslužen mu priimek „erbärmlicher Mensch“.

— (Dr. David Starčevič) bil je v ponedeljek popoldne pred preiskovalnim sodnikom zaradi izgrediv v deželnem zboru v 5. dan oktobra. Kakor Gržaniča deli so tudi njega v preiskovalni zapor. Nekaj že mora biti, ali velika nevarnost, ali pa velik strah, ali skrajno lakajstvo.

— (Potovalno predavanje) ima tajnik c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc v nedeljo 15. t. m. popoldne v Bohinjski Bistrici.

— (Pomlad v letošnji jeseni) se ne kaže le na sadnem drevju, kakor se od več strani naznana. Poroča se nam, da so na vrtu gosp. Lov. Verbiča v Borovnici tudi vrtnice vse v cvetji, vendar pa ne duhtijo tako, kakor pomladne ali poletne.

— (Planinski log), ki se razprostira od Gorčerevca ob Jekovci in ob Lazah do Planine, je že sedaj ves pod vodo. Sicer se za vsako zimo napolni od tal gori z jezerom, letos pa ga je tako zgodaj napolnilo nenavadno jesensko deževje. Nekaj pridelka bode v vodi segnilo, vendar pa je večina že pospravljen.

— (Akad. društvo „Slovenija“) izvolilo je nov odbor za zimski tečaj 1885/86. Izvoljeni bili so gg.: drd. med. Julij Dereani, predsednikom; stud. iuris Fran Rosina, podpredsednikom; stud. iuris Mihael Murko, tajnikom; stud. iuris Josip Barle, blagajnikom; stud. iuris. Konrad Janežič, knjižničarjem, stud. med. Janko Bleiweis vitez Trsteniški in stud. med. Ivan Geiger, odbornikom; nadalje gg. stud. iuris Max Logar in stud. iuris Fran Milčinski namestnikoma. Novi odbor skliče redni občni zbor „Slovenije“ na 13. novembra to je

v petek v gostilno g. Honsowitz-a prej Gusterschütz-a, I. Auerspergplatz (Souterrain). Dnevni red: I. Čitanje zapisnika. II. Poročilo odbora. III. Razgovor o Proširnovi slavnosti. IV. Volitev 3 revizorjev. V. Eventualia. Začetek ob 1/8 zvečer. Gostje dobro došli! K obilni udeležbi vabi odbor. Tako hvalvredno je početje g. stud. med. Janko Bleiweisa viteza Tisteniškega, kateri je sklenil v vsaki seji „Slovenije“ do ustanovitve akad. podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, kateri se dosedaj stavijo zapreke, nabirati prostovoljne doneske za imenovano družbo.

— (V odbor akad. društva „Triglav“) bili so 7. t. m. voljeni sledeči gg.: stud. iur. Jakob Toplak, predsednikom, stud. med. Moric Neuberger, podpredsednikom, stud. iur. Josip Blaž, tajnikom, stud. med. Peter Defranceschi, blagajnikom, stud. med. Anton Schifferer, knjižničarjem, stud. iur. Josip Ožek, stud. med. Josip Rakež odb. namestnikom. Ob enem izreka odbor vsem svojim podpornikom, posebno pa sl. uredništvom, katera so blagovolila svoje liste društvu brezplačno ali pa vsaj proti znižani ceni pošiljati, presrečno zahvalo in prosi najuljudneje sl. občinstvo slov., da mu tudi v prihodnje ne odtegne cenjene svoje podpore, da bode društvo v istini tudi dalje zavetišče, v katerem se zbirajo vseučiliščniki in krepijo svoj značaj svoje domovini v prid!

— (Slovansko pevsko društvo na Dunaji) imelo je pred kratkim svoj občni zbor, ki je za predsednika volil g. dra. Jana Lenocha, dvornega in sodniškega odvetnika na Dunaji, za I. pevovodjo g. A. A. Buchto, c. kr. dvorne opere člana, obadva per acclamationem. V odbor bili so izvoljeni: dra. Jos. Drozda za tajnika, Leon Bouchal za blagajnika, za arhivarja J. Stiebler, za II. pevovodjo K. Jahoda, za namestovalce pa dr. J. Zavadil, J. Pukl, V. Stejskal. Razven jednega Slovenca so vsi Čehi. Mej reditelje izvoljen je bil mej drugimi Slovenec dr. med. Julij Dereani in mej revizorje Slovenec g. Žiga Sežun. Društvo imelo je v bivšem letu 47 pevk, 136 pevcev in 124 podpornih članov.

* (Užitninski zakup.) Za davčne okraje Idrijo, Žužemberk, Zatičino, Trebnje, Krško, Logatec, Senožeče, Brdo, Škofjeloško in Vrhniko bode se za leto 1886 eventualno za l. 1887 in 1888 pobiranje užitnine na dražbi v zakup oddajalo. Izključeval se bode okraj idrijski za 16.000, žužemberški za 5000, zatiški za 6600, trebanjski za 3500, krški za 11.000, logaški za 16.960, senožeški za 5000, brdski za 7.900, škofjeloški za 11.000, vrhnikiški za 10.000 gld. Dražba bode v 2. decembra t. l. dopoldne ob 10. uri pri c. kr. finančni prokuraturi v Ljubljani.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 11. novembra. „Fremdenblatt“ piše, da so vse vesti o skornem odstopu ministrov Pino-ta in Falkenhayna, kakor tudi o preosnovi kabineta neosnovane in izmišljene.

Niš 11. novembra. (Oficijalno.) Bolgarske vesti o motenji meje neso istinite. Srbski vladi ne treba sedaj izmišljati si casus belli, ker ima vsied obnašanja Bolgarske že dolgo časa dovolj stvarnih razlogov, da napove vojno, kadar se jej bode zazdel trenotek primeren. Srbija tira državno politiko, Bolgarska pa le prevratno politiko.

Sofija 11. novembra. Vest, da se knez hoče odpovedati je neosnovana.

Dunaj 10. novembra. Dunajski škofijski list objavlja protest nadškofa Ganglbauera proti Veresčaginovima slikama: „sv. obitelj“ in „ustajenje Kristovo“.

London 10. novembra. Pri banketu v Guildhallu govoril je Salisbury o Bolgarski in rekel, da je glavna ovira zjedinenju zahteva Srbije in Grške, da se mora tudi njihino ozemlje povekšati, ako ostane Bolgarska zjedinjena. Salisbury izjavil je odločno, da ne bode nobena, proti volji naroda postavljena politična zgradba dolgotrajna. Ako se bode zjedinenje odklonilo, zvezali se bodo Bolgari s Srbi in Grki. Prihodnje gibanje navstalo bode potem v treh državah. Anglija upa, da se neizpremenjena vzdrži moč Turčije, ki je bistveni del evropske sestave.

Madrid 10. novembra. Španski brod „Aragon“ videl je na Palaoskih otokih nemško zastavo. V provinciji Alicante zasegli so puntarske oklice. Nemški poslanik v Tangeru pogajal se je s sul-

tanom marokanskim o trgovinski pogodbi in o skladišču za premog.

Razne vesti.

* (Nepričakovana oporoka.) Kakor se se iz Rima poroča, je nedavno umrl kardinal Lorenzo Nina vse svoje ogromno premoženje volil — ženi svojega vratarja.

* (Statistika žepnih tatov), katere je policija na razstavi v Antverpeni zasačila je naslednja: Prijeli so 577 žepnih tatov. Mej njimi bilo je: 211 Nemcev, 117 Belgijcev, 63 Holandežev, 35 Angležev, 19 Francozov. Domoliubni nemški listi zagovarjajo veliko število nemških tatov s tem, da Nemci neso tako spretni tatovi, kakor Francozi in Angleži, zato, da jih je policija največ ulovila.

S tremi krajevarji vsak dan doseže se radikalno čiščenje telesa in s tem odvrne mnogo bolehn, katere nastanejo vsled motenj v preživljanju in prebavljenju (zaprtje, bolezn v želodci, žolcu in na jetrah, zlata žila, pomanjkanje slasti do jedi, silni naval krvi itd.). Mi mislimo rabo švicarskih pil lekarja R. Brandt-a, dobé se škatljica za 70 kr. v lekarnah. Pazi naj se natančno, da ima vsaka škatljica na naslovnem listu beli križ na rdečem polju in imenski podpis R. Brandt-a. (415)

Tučet:

10. novembra.

Pri Slonu: Danza z Dunaja. — Ladstätter iz Gradca. — Conigliaro iz Trsta. — Komoly z Dunaja. — Assarnik iz Trsta.

Pri Muli: Leber z Dunaja. — Banmberger, Prandstetter iz Gradca. — Pfeifer z Dunaja. — Krauseneck iz Trsta. — Babič iz Hrvatskega.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
10. nov.	7. zjutraj	743.02 mm.	8.2° C	z. svz.	obl.	
	2. pop.	743.48 mm.	8.4° C	z. svz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	744.34 mm.	7.4° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura 8.0°, za 3.1° nad normalom.

Vremensko poročilo 10. novembra. Zračni tlak se je malo premenil. Najvišji je v severni Nemčiji in Skandinaviji, najnižji ob Sredozemskem morju. Vetrovi so le slabi in vlečejo s severovzhoda in severozapada. Nebo je deloma jasno. Temperatura je pala. Dež samo na jugu planin in v Italiji, Štirskem in v Istriji. Ob Jadranskem morju je močna burja. — Pričakovati vzhodne vetrove, jasno, suho hladno vreme.

Dunajska borza

dné 11. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 4 1/2	kr.
Srebrna renta	82	25
Zlata renta	109	15
5% marena renta	99	80
Akcije narod. banke	866	—
Kreditne akcije	2 1	90
London	125	65
Srebro	—	—
Napol.	9	98 1/2
C. kr. cekini	5	95
Nemške marke	61	80
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	126
Državne srečke iz l. 1864	100 gld	171
Ogrska zlata renta 4%	97	95
„ papirna renta 5%	90	45
5% štajerske zemljiš. odvez obliq	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	116
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	—
Prior. obliq Elizabetine zapad. železnice	115	25
Prior. obliq Ferdinandove sev. železnice	106	50
Kreditne srečke	100 gld	176
Rudolfove srečke	10	17
Akcije anglo-avstr. banke	120	98
Tramway-društ. velj 170 gld a. v.	186	40

Globokim žalem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče in brat, gospod

JOSIP OBLAK,

bivši notarski koncipijent,

danes zvečer ob 11. uri, po dolgem bolehanju, previden s tolažili sv. vere, v 40. letu dōbe svoje, blaženo v Gospodu zaspal.

Tuplo predrazega umrlega bode v četrtek 12. t. m. popoldne ob 4. uri iz mrtvašnice sv. Kristofa vzdigneno ter ondi pokopano.

Zadušne sv. maše se bodo služile v mnogih cerkvah.

Naj se mu blagovoljno ohrani blag spomin.

V Ljubljani, dne 10. novembra 1885.

Jerica Oblak, roj. Černe, soproga.

Josip, Ljudmila, otroka.

Franjo Oblak,

računski svetovalec in predstojnik finančnega računskega oddelka v Serajevu, brat. (671)

Tropinec in žganje iz vinskih drožij, staro in novo blago, prodaja na drobno in d. belo JANEZ WAGNER, posestnik žganjarnice v Modernu na Ogerskem. (624—6)

Hiša št. 22 v Kamniku

po domače „pri Kristofu“, kjer je že skozi 30 let vedno hotel in restavracija, tedaj pripravna za oštirja, se dá za več let v najem. — Hiša ima spodaj 5 sob, veliko kuhinjo, kamrico, veliko vežo, velike kleti, v prvem nadstropju 9 sob, dve kuhinji, veliko vežo; pri hiši veliko dvorišče, veliko gospodarsko poslopje, vrt in polje; v hiši se že nahajajo vse oštirja potrebne priprave, na pr. mize, klopi, stoli itd.

Natančneje pove gosp. France Eksler, meščan v Kamniku. (661—3)

Burgundsko vino.

To fino in dobro Burgundsko vino Ogerske (francoske trte, nasajene v obširnih vinogradih na Ogerskem) priporočajo slavni zdravniki zaradi njega milobe in izvrstnih svojstev pri želodčnih boleznih, pomanjkanju krvi, oslavljenju, diarrih in rekonvalescenci z izrednim vspehom. — Zdravilnica v Lindewiese (Šlezija) uporablja to vino že več kakor 15 let in priporoča posebno kot okrepčujoče pri rekonvalescenci.

Jedino zalogo za Kranjsko

ima (656—2)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Velika steklenica velja 80 kr., 10 steklenic 7 gld. Po pošti se pošlje najmanj 5 steklenic.

Erven Lucas Bols,

ustanovljeno leta 1575,

katerih specialitete:

Amsterdam,

Curacao - Anisette, se dobi v prvih prodajalnicah v (Curacao-sko aniško žganje) deželi. (634—3)

A. RAUNICHER-jeva

zaloga čevlarskega blaga,

Židovske ulice št. 6,

priporoča častitemu občinstvu svoje lastnorodne izdelke čevlarskega blaga za gospode, gospe in otroke v najlepših izdelkih in po najnižjih cenah. — Dalje opozarja imenovana firma na svojo bogato zalogo (603—8)

čevljev za dečke in deklice,

ki se izjemoma po jako znižani ceni razprodajejo.

Čiščenje in zboljšanje vina.

Najgotovjše, najhitrejše in najcenejše sredstvo za čiščenje in zboljšanje vina in popraviljanje bolnega vina je

prava francoska galerta

trvdke COIGNET & C. v Parizu, Lyonu, Marseillu. To zajamčeno sredstvo v navodilom, kako je rabiti, se vedno dobiva pri trvdki

A. HARTMANN v Ljubljani,

pisarna v Tavčarjevi palači. (587—11)

Restitucijski fluid

pomnoženi, tudi

konjski cvet

imenovan,

rabi za drgnjenje v krepilo udov pri konjih. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in praktičnih poljedelcih glede učinka kot izhoren skušen ter priznan kot najboljši zdravilen in krepičen, ohrani konja do pozne starosti, celo pri največjih trpljenjih vztrajnega in pogumnega, zabranjuje očrpnost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očiščenje) po kakem trudopolnem delu. Dalje rabi kot podpiralno in ozdraviljujoče sredstvo pri pretegu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpnenju v boku, v križi i. t. d., otekanju nog, mehurjih na nogah, izvinjenju, tišanju od sedla in oprave, pri sušici i. t. d., s kratka skoro pri vseh vnanjih boleznih hihab.

1 steklenica z rabilnim navodom vred stane 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

Prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo: (655—2)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.